

Vergaderjaar 2010–2011

32 731

EU-mededeling: Evaluatie van de «Small Business Act» voor Europa COM(2011)78

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 23 mei 2011

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken¹ hebben met belangstelling kennisgenomen van de Commissiemededeling inzake evaluatie van de «Small Business Act» voor Europa COM 2011(78)² en het BNC-fiche van de regering van 4 april 2011. Naar aanleiding hiervan is op 8 april 2011 een brief gestuurd aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

De minister heeft op 23 mei 2011 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Warmolt de Boer

¹ Samenstelling:

Schuurman (CU), Van den Berg (SGP), Meindertsma (PvdA), Broekers-Knol (VVD), Doek (CDA), Terpstra (CDA), Essers (CDA), Kneppers-Heynert (VVD) voorzitter, Van Driel (PvdA), Sylvester (PvdA), Kox (SP), Engels (D66), Franken (CDA), Hamel (PvdA), Asscher (VVD), Willems (CDA), Reuten (SP) vice-voorzitter, Hofstra (VVD), Laurier (GL), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Kuiper (CU), Elzinga (SP), Vliegenthart (SP), en Yildirim (Fractie-Yildirim).

² Dossiernummer E110009 op www.europapoort.nl

BRIEF AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Den Haag, 8 april 2011

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van de Commissiemededeling inzake evaluatie van de «Small Business Act» voor Europa COM 2011(78)¹ en het BNC-fiche van de regering van 4 april 2011. Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de PvdA-fractie een aantal vragen. De leden van de fracties van CDA, VVD, SP en SGP, mede namens de leden van de fractie van de ChristenUnie sluiten zich bij deze vragen aan.

MKB ruggengraat van de economie

De leden van genoemde fracties juichen het toe, dat de «Small Business Act» van de Europese Unie tegen het licht wordt gehouden. Sinds deze mededeling zijn op veel fronten maatregelen getroffen of in voorbereiding om de positie van het MKB te verbeteren.

Het MKB is immers cruciaal voor de economie. Zij vormt de ruggengraat van de economie.

De kern van de werkgelegenheid zit in deze sector; de innovatieve kracht van de economie zit juist in deze sector; het Bruto Nationaal Product (BNP) wordt gedragen door deze sector.

Het is daarom zaak, dat het MKB wordt ondersteund en startende en kleine ondernemers op weg worden geholpen, door links te leggen tussen onderzoek en MKB en door het wegnemen van overbodige bureaucratie.

Vergroting toegang MKB tot overheidsopdrachten

Tegen deze achtergrond willen deze leden het volgende naar voren brengen. Deze leden constateren dat de overheid een belangrijke contractpartner is voor het MKB. Voor het MKB geldt dat in het bijzonder voor de decentrale overheden. Voor overheidsopdrachten aan het MKB geldt in overwegende mate het Europese aanbestedingsrecht. Dit recht bestaat sinds 1972 en is in combinatie met de uitvoerige jurisprudentie op landelijk en Europees niveau uitgegroeid tot een versnipperde, omvangrijke en daarmee ingewikkelde kluwen van geldend recht, zo constateren deze leden.

De evaluatie van de «Small Business Act» biedt een goede gelegenheid om langs deze weg een aantal verbeteringen te bepleiten bij de Europese Unie, die erop gericht zijn om de toegankelijkheid van de aanbestedingsprocedures voor het MKB te vergroten. Het is immers gebleken, dat het MKB door het ingewikkelde aanbestedingsrecht vaak de boot mist bij overheidsopdrachten.

De wethouder van Economie van de gemeente Den Haag, de heer Kool, brengt op dit moment een aantal van deze problemen kaart en bereidt op basis daarvan op verzoek van het Europese Comité van de regio's nadere voorstellen voor. Deze voorstellen worden na akkoord van het Comité van de regio's de Europese Commissie aangeboden.

Een van de voorstellen dienaangaande is het door het MKB in overleg met de gemeente Den Haag ontwikkelde aanbestedingspaspoort. Dit paspoort is sinds 2009 operationeel in Den Haag. Het MKB Den Haag en de gemeente werken op succesvolle wijze met dit paspoort.

¹ Dossiernummer E110009 op www.europapoort.nl

Het aanbestedingspaspoort is een certificaat ter vervanging van bepaalde standaard documenten die ondernemingen in het kader van een aanbesteding moeten leveren. Dit initiatief draagt bij aan administratieve lastenvermindering voor het MKB. Met een aanbestedingspaspoort kunnen ondernemingen zich voor een bepaalde periode telkens inschrijven voor een aanbestedingsprocedure, zonder dat zij opnieuw standaard documenten moeten aanleveren. Bij een volgende aanbesteding hoeven ze deze documenten niet opnieuw aan te leveren, maar volstaat het aanbestedingspaspoort. Ondernemers kunnen het gehele jaar door een aanbestedingspaspoort aanvragen. Een aanbestedingspaspoort wordt alleen verstrekt op het moment dat alle documenten zijn ontvangen en op geldigheid zijn gecontroleerd.

Een eerste evaluatie van het paspoort heeft inmiddels plaatsgevonden en de tevredenheid hierover bij het MKB is zeer groot. Er worden op grond van de ervaringen op aangegeven van het MKB in het huidige Haagse aanbestedingspaspoort nog enkele aanpassingen aangebracht, die naar verwachting medio dit jaar zullen worden doorgevoerd.

Het is voor alle betrokkenen zonneklaar dat een dergelijk paspoort inmiddels zijn diensten heeft bewezen in Den Haag. Het paspoort leidt tot een aanzienlijke versimpeling van de regelgeving en lastenvermindering voor het bedrijfsleven. Het verdient daarom, zo menen de leden van genoemde fracties, overweging het Haagse aanbestedingspaspoort in Europees verband aan te bevelen bij de aanbestedende overheden. En overigens ligt er ook een taak voor de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie om de invoering van het paspoort in ons land te bevorderen, zo menen deze leden.

Er zijn al initiatieven die het Haagse model willen volgen, al dan niet aangepast aan lokale of regionale wensen. Een dergelijke ontwikkeling is te zien bij het onlangs gestarte digitale portaal voor aanbestedingen.¹ Het is naar het oordeel van de leden van genoemde fracties echter niet wenselijk, dat het MKB met verschillende lokale/regionale eisen voor een paspoort wordt geconfronteerd.

Deze leden willen graag dat een brede, gestandaardiseerde invoering van een dergelijk fysiek en/of digitaal paspoort wordt bevorderd. Op die wijze wordt een belangrijke bijdrage verleend aan lasten- en regeldrukvermindering voor het MKB.

Op grond hiervan stellen deze leden de volgende vragen:

1. Deelt de minister de opvatting, dat met het Haagse aanbestedingspaspoort een belangrijke bijdrage wordt verleend aan de doelstellingen van de «Small Business Act» om te komen tot lasten- en regeldrukvermindering voor het MKB?
2. Is de minister bereid om in het kader van de evaluatie van de «Small Business Act» het Haagse aanbestedingspaspoort onder de aandacht te brengen bij de Europese Commissie?

In aansluiting op deze vragen in het kader van de evaluatie van de «Small Business Act» hebben deze leden nog de vraag of de minister bereid is de landelijke invoering van dit Haagse model te bevorderen en welke mogelijkheden hij hiervoor ziet?

Evaluatie «Small Business Act»

Tot slot vragen deze leden de minister hoe de «Small Business Act» alles overwegende heeft gewerkt voor het MKB in Nederland. Hoe beoordeelt de minister de effecten van de «Small Business Act» voor het MKB in Nederland?

¹ www.brigid.nl

De leden van de genoemde fracties zien de beantwoording door de minister met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
E. M. Kneppers-Heynert

Bijlage: Inzake de werking van het Haagse Aanbestedingspaspoort

Met een *aanbestedingspaspoort* kunnen ondernemingen zich twee jaar (kalenderjaren) telkens inschrijven voor een aanbestedingsprocedure, zonder dat zij opnieuw bepaalde standaard documenten moeten aanleveren. Bij een volgende aanbesteding hoeven ze deze documenten niet opnieuw aan te leveren, maar volstaat het aanbestedingspaspoort.

Het paspoort bestaat uit een Deel I en een Deel II.

Deel I is voor twee kalenderjaren geldig. Voor twee jaar is gekozen, omdat een langere periode voor de gemeente grote risico's met zich meebrengt. Immers in de tussentijd kunnen gegevens van deze onderneming wijzigen. Terwijl het doel van deze documenten is om de gemeente een inzicht te geven over de betrouwbaarheid van ondernemingen met wie de gemeente een overeenkomst wenst aan te gaan (financiële betrouwbaarheid, integriteit, betrouwbaarheid over de bedrijfsvoering).

Deel II is voor één kalenderjaar geldig. Voor één jaar is gekozen, omdat de documenten die onder Deel II vallen, vanuit de afgeevende instanties slechts een geldigheidsduur van één jaar kennen.

In beginsel gaat de gemeente ervan uit dat ondernemers met een aanbestedingspaspoort aan de onderliggende eisen voldoen. De ondernemer is zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van de documenten. Bij wijzigingen dan wel (tussentijds) verlopen van bepaalde documenten is de ondernemer ook zelf verantwoordelijk voor het (tijdig) aanleveren van nieuwe geldige documenten. Bijvoorbeeld omdat een ISO 9 000 of (CO)VOG tussentijds afloopt. Daarnaast loopt Deel II na één kalenderjaar automatisch af, tenzij de ondernemer tijdig met nieuwe geldige documenten komt. Te allen tijde behoudt de gemeente bij twijfel het recht om documenten op geldigheid en juistheid te controleren.

De documenten die ondernemers moeten aanleveren om voor een aanbestedingspaspoort in aanmerking te komen, zijn:

Voor Deel I:

- ISO 9000 certificaten of vergelijkbare handboeken
- KvK uitreksels
- VCA* (veiligheidscertificaat) of vergelijkbare handboeken
- Eigen verklaring van ondernemer dat hij alleen personeel tewerkstelt dat de Nederlandse taal machtig zijn

Voor Deel II:

- (CO)VOG verklaring
- Non faillissement verklaring
- Belastingverklaring (verklaring dat een ondernemer aan zijn belastingplicht voldoet)

Huidige werkwijze

Op dit moment zijn er twee soorten aanbestedingspaspoort: het *Aanbestedingspaspoort Werken* en het *Aanbestedingspaspoort Leveringen en Diensten*.

Ondernemers kunnen het gehele jaar door een aanbestedingspaspoort aanvragen. Een aanbestedingspaspoort wordt alleen verstrekt op het moment dat alle documenten zijn ontvangen en op geldigheid zijn

gecontroleerd. Ondernemers worden in de gelegenheid gesteld om documenten na te zenden; waarna de gemeente later alsnog een aanbestedingspaspoort verstrekt

Verbeterpunten

Op voorstel van het MKB Den Haag is de gemeente voornemens om medio dit jaar verbeteringen in het aanbestedingspaspoort aan te brengen. Het MKB Den Haag heeft ondermeer de volgende verbeterpunten aangedragen.

1. Er komt één aanvraagpunt voor zowel werken, leveringen als diensten
2. Deel I en II worden samengevoegd tot één paspoort.
3. Het paspoort is dan geldig voor één jaar, gerekend vanaf datum verstrekking,
Dit was voorheen een kalenderjaar waardoor het extra werk met zich meebracht van zowel gemeente als ondernemer.
4. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen een paspoort voor werken, leveringen en diensten
5. De aan te leveren documenten worden gewijzigd
Een aantal documenten hoeft niet meer te worden overlegd.
6. De vormgeving van het aanbestedingspaspoort wordt gewijzigd.
Het nieuwe aanbestedingspaspoort zal vermelden welke bescheiden zijn aangeleverd, waardoor in één oogopslag kan worden beoordeeld waar het paspoort geldig voor is en wat nog bij een aanbesteding zou moeten worden gevraagd.

AANBESTEDINGSPASPOORT WERKEN

De gemeente Den Haag verstrekt aan

.....(naam organisatie), te.....(vestigingsadres)

een aanbestedingspaspoort werken voor:

- Deel I
 - U heeft hiervoor de onderstaande stukken ingediend:
 - ISO 9 000 certificaat of vergelijkbaar
 - KvK uitreksels
 - VCA* (veiligheidscertificaat) of vergelijkbaar
 - Eigen verklaring van ondernemer dat zijn personeel de Nederlandse taal machtig is voor zover dat nodig is voor de uitvoering van de opdracht.

(check of al deze documenten ten minste geldig zijn voor het kalenderjaar waarin de aanvraag is gedaan en het daarop volgende kalender jaar omdat deel I van het aanbestedingspaspoort 2 kalenderjaren geldig is)

- Deel II
 - U heeft hiervoor de onderstaande stukken ingediend:
 - Geldige (CO)VOG verklaring
 - Geldige Non faillissement verklaring
 - Geldige belastingverklaring (verklaring dat een ondernemer aan zijn belastingplicht voldoet)

(check of al deze documenten ten minste geldig zijn voor het kalenderjaar waarin de aanvraag is gedaan omdat deel II van het aanbestedingspaspoort 1 kalenderjaar geldig is)

Alleen de tekst opnemen van het deel dat wordt verstrekt. Beide delen kunnen los van elkaar worden verstrekt.

Deel I van het aanbestedingspaspoort wordt verstrekt voor twee kalenderjaren en is geldig tot 31-12-2010. **(alleen opnemen als deel I wordt verstrekt)**

Deel II van het aanbestedingspaspoort wordt verstrekt voor één kalenderjaar en is geldig tot 31-12-2009. **(alleen opnemen als deel II wordt verstrekt)**

Indien u in het kader van een aanbesteding bij de gemeente Den Haag één of meerdere van de documenten dient in te leveren die zijn opgenomen in uw aanbestedingspaspoort, dan hoeft u die documenten niet toe te voegen maar dient u te verwijzen naar uw aanbestedingspaspoort werken en de vervaldatum van uw aanbestedingspaspoort te melden.

Dit aanbestedingspaspoort wordt verstrekt onder de volgende voorwaarden:

- Indien de documenten waarop het aanbestedingspaspoort is gebaseerd hun geldigheid hebben verloren dan vervalt tevens de geldigheid van dit aanbestedingspaspoort;
- U dient de gemeente terstond op de hoogte te brengen van relevante wijzigingen in de documenten waarop het aanbestedingspaspoort is gebaseerd.
- De gemeente heeft het recht om te allen tijde de documenten waarop het aanbestedingspaspoort is gebaseerd te controleren op juistheid. U dient medewerking te verlenen aan een dergelijk onderzoek.

Gemeente Den Haag
College van burgemeester en wethouders,
Namens dezen,

..... (functie)

..... (handtekening)

..... (naam)

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 mei 2011

Bijgaand zend ik u de antwoorden op de vragen over de Commissiemede-
deling inzake de evaluatie van de «Small Business Act» voor Europa, die
door de leden van de PvdA-fractie op 8 april 2011 zijn gesteld. De leden
van de fracties van CDA, VVD, SP en SGP, mede namens de leden van de
fractie van de ChristenUnie hebben zich bij deze vragen aangesloten.

1

*Deelt de Minister de opvatting, dat met het Haagse aanbestedingspas-
poort een belangrijke bijdrage wordt verleend aan de doelstellingen van
de «Small Business Act» om te komen tot lasten- en regeldrukvermin-
dering voor het midden- en kleinbedrijf?*

2

*Is de Minister bereid om in het kader van de evaluatie van de «Small
Business Act» het Haagse aanbestedingspaspoort onder de aandacht te
brengen bij de Europese Commissie?*

3

*Is de Minister bereid de landelijke invoering van dit Haagse model te
bevorderen en welke mogelijkheden ziet hij hiervoor?*

Antwoord (1, 2 en 3)

Ik deel de opvatting dat met het Haagse aanbestedingspaspoort een
lasten- en regeldrukvermindering voor het midden- en kleinbedrijf kan
worden bereikt. Het aanbestedingspaspoort wordt door de gemeente Den
Haag aan ondernemers verstrekt die regelmatig bij de gemeente Den
Haag inschrijven op aanbestedingen. Om te voorkomen dat steeds
dezelfde bewijsstukken moeten worden ingediend, kan in de gemeente
Den Haag door de ondernemers gedurende een bepaalde periode worden
volstaan met een enkele verwijzing naar het aanbestedingspaspoort.

In het wetsvoorstel voor een nieuwe Aanbestedingswet heb ik maatre-
gelen voorgesteld die een vergelijkbaar effect hebben als het aanbestede-
dingspaspoort.

In het wetsvoorstel wordt het gebruik van een uniforme eigen verklaring
door aanbestedende diensten verplicht gesteld. Met een eigen verklaring
verklaart een ondernemer dat hij voldoet aan de in de aanbestedings-
stukken gevraagde uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en selectiecri-
teria, zodat, net als bij het aanbestedingspaspoort, niet al deze bewijs-
stukken hoeven te worden ingeleverd bij een aanbesteding. Alleen van
een geselecteerde of winnende ondernemer mag verlangd worden dat hij
bewijsstukken overlegt. Daarnaast krijgt TenderNed, het in ontwikkeling
zijnde elektronische systeem voor aanbesteden, de mogelijkheid tot
digitaal inschrijven (digitale kluis). Ondernemers hoeven hun bedrijfsge-
gevens en bewijsstukken slechts eenmaal in TenderNed op te slaan en
kunnen deze gegevens en bewijsstukken ook bij andere aanbestedingen
gebruiken. Zoals ik ook in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel
voor een nieuwe Aanbestedingswet heb aangegeven, kan deze functie
van TenderNed tot een aanzienlijke lastenreductie leiden. Tot slot ben ik
met bedrijfsleven en aanbestedende diensten in overleg om te bezien of
kan worden gekomen tot een systeem waarbij bewijsstukken ook door de
geselecteerde ondernemers of winnende ondernemer niet steeds
opnieuw hoeven te worden overlegd.

Ik ben graag bereid om de ervaringen in Nederland onder de aandacht te brengen van de Europese Commissie. In het kader van de u eerder toegezonden kabinetsreactie op het Groenboek Modernisering EU-beleid voor overheidsopdrachten, pleit het kabinet bij de Europese Commissie voor het opnemen van de verplichting voor aanbestedende diensten om met eigen verklaringen te werken.

4

Hoe beoordeelt de minister de effecten van de «Small Business Act» voor het MKB in Nederland.

Antwoord

Nederland onderkent het belang van ondernemerschap en het midden- en kleinbedrijf (MKB) voor economische groei en werkgelegenheid en de steunt dan ook de integrale aanpak voor het versterken van het concurrentievermogen van het MKB. Mede op inzet van Nederland is aangegeven dat de Europese Unie zich daarbij moet richten op maatregelen die op Europees niveau toegevoegde waarde hebben. Dit geldt met name voor het verbeteren van de interne markt, het vereenvoudigen van de administratieve lasten en het verbeteren van de toegang tot financiering. Nederland heeft van oudsher al een lange geschiedenis in MKB-vriendelijke maatregelen vanuit de overheid en veel van de voorgestelde maatregelen richten zich op deze drie actielijnen en zijn dan ook naadloos geïntegreerd in ondernemerschapbeleid van de Nederlandse overheid. Deze actielijnen zijn ook terug te vinden in de conclusies van de Raad voor Concurrentievermogen in reactie op de door de Commissie gepresenteerde mededeling «Een Small Business Act voor Europa».

Zo zijn de procedures om een bedrijf te starten vereenvoudigd, onder andere door de afschaffing van het verplichte minimumkapitaal en is het mogelijk om een bedrijf veelal binnen een termijn van 3 dagen te starten. Met de website www.antwoordvoorbedrijven.nl hebben ondernemers een ingang voor vragen op het gebied van wetgeving, subsidies en vergunningen gekregen voor de hele overheid, zowel het rijk als lokale overheden en overheidsdiensten. Voor een beter toegang tot het verkrijgen van kapitaal heeft het kabinet de Borgstellingsregeling voor het midden- en kleinbedrijf (de BMKB) verruimd, zijn microkredieten geïntroduceerd en is het investeren als «informele investeerder» aantrekkelijker gemaakt. Tot slot wil ik nog memoreren dat er flink is ingezet om tot vermindering van regeldruk voor bedrijven te komen middels een integrale probleemgestuurde aanpak gekoppeld aan meetbare doelstellingen.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen